

Uchwała Nr XXII/181/2015
Rady Gminy Manowo
z dnia 28 grudnia 2016 roku

*w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2017 rok*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016r. poz. 446; zm. poz. 1579) oraz art. 4¹ ust. 1-2 i ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487; zm.: z 2015 r. poz. 1893) Rada Gminy Manowo uchwała, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Manowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.

*Załącznik
do Uchwały Nr XXII/181/2016
Rady Gminy Manowo
z dnia 28 grudnia 2016 roku*

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2017 ROK

Manowo, grudzień 2016 r.

I. Postanowienia ogólne. Diagnoza Problemu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017 jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych gminy, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przemocy w rodzinie i innych problemów związanych z używaniem alkoholu oraz integracji społecznej osób uzależnionych na terenie gminy Manowo w 2017 roku. Zadania programu są w dużej mierze kontynuacją realizacji zadań podjętych w latach poprzednich.

Obowiązek opracowania Programu wynika bezpośrednio z art. 4 ust 2 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w myśl której „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gminy”.

Przyjmuje się, że napój alkoholowy jest specyficznym towarem, wymaga specjalnych regulacji prawno-administracyjnych oraz finansowych, umożliwiających wyższy stopień kontroli niż ta, która obowiązuje w systemie wolnorynkowym wobec innych produktów. W związku z powyższym stosuje się odpowiednio uchwałę Nr XXXII/243/2001 Rady Gminy Manowo z dnia 29 sierpnia 201r. w sprawie ustalenia dla terenu gminy Manowo liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia poza miejsce sprzedaży jak i w miejscu sprzedaży oraz Uchwałę Nr XL/235/2005 Rady Gminy Manowo z dnia 29 grudnia 2005 r. w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie gminy Manowo.

Do opracowania niniejszego Programu posłużyły również materiały:

- Lokalna diagnoza dotycząca skali zjawisk i zagrożeń zjawiskami patologicznymi w środowisku młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy Manowo, przeprowadzona w roku 2013,
- „Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”, wydane przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- założenia Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020.

Niniejszy program uwzględnia także opinie instytucji oraz osób zajmujących się zawodowo profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom oraz problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne jednostek i ich rodzin. Problemy związane z alkoholem mają szczególne znaczenie, co wynika przede wszystkim z rozmiarów szkód oraz kosztów społecznych i ekonomicznych, jakie z tego tytułu ponosi zarówno budżet gminy jak i całego państwa. Nadużywanie alkoholu powoduje wiele szkód społecznych, tj.: zakłócenia bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie. Problem uzależnienia od alkoholu, mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększenie świadomości na temat konsekwencji jego nadużywania stale utrzymuje się na wysokim poziomie. Dlatego działania w zakresie zapobiegania problemom alkoholowym i rozwiązywania ich stanowią przedmiot szczególnej troski ze strony władz gminy Manowo.

Realizacja działań określonych w Programie wymaga zaangażowania wielu środowisk i grup społecznych, konsekwencji w długofalowych działaniach i wprowadzenia nowatorskich rozwiązań, szczególnie w odniesieniu do pracy z dziećmi i młodzieżą. Na terenie Gminy Manowo zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi w dalszym ciągu wykonywane będą poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, mającej na celu podnoszenie

świadomości społeczeństwa oraz promocję właściwych postaw przede wszystkim młodych ludzi w perspektywie ich dorosłego życia.

Polityka społeczna gminy w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom ukierunkowana jest w szczególności na budowanie zintegrowanego systemu rozwiązywania problemów uzależnień poprzez:

1. systematyczny rozwój działań profilaktycznych (informacyjnych i edukacyjnych),
2. wspieranie i zabezpieczenie pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom, ochronę przed przemocą domową,
3. ograniczenie dostępności do alkoholu osobom nieletnim,
4. wspieranie aktywnych instytucji i środowisk lokalnych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej oraz współpracę z nimi.

Podstawą do nakreślenia działań w niniejszym programie jest lokalna diagnoza dotycząca skali zjawisk i zagrożeń zjawiskami patologicznymi w środowisku młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy Manowo.

Wyniki badań pokazują, że w co trzeciej rodzinie (36,1% wg wskazań respondentów) w gminie Manowo alkohol w nadmiarze pojawia się i urasta do rangi zagrożenia.

Rozkład problemów alkoholowych w rodzinach w gminie Manowo

	Ilość wskazań w liczbach bezwzględnych	To stanowi % badanej próby
Moja rodzina boryka się z problemem alkoholowym	39	36,1
Ten problem w mojej rodzinie nie występuje	47	43,5
Nie potrafię tego ocenić	16	14,8
brak odpowiedzi	6	5,6
Razem	108	100,0

Picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym. Spożywanie alkoholu przez osoby niepełnoletnie upośledza czynności poznawcze: koncentrację uwagi, zapamiętywanie, uczenie się, rozwój kontroli emocjonalnej. Prowadzi to do podejmowania innych zachowań ryzykownych, groźnych dla życia i zdrowia, zakłóca proces rozwojowy, może również powodować spowolnienie wzrostu i zaburzenia hormonalne. Jak wynika z badań przeprowadzonych wśród gimnazjalistów i uczniów klas szóstych szkół podstawowych na terenie naszej gminy kontakt z alkoholem miało aż 70% badanych nastolatków.

Rozkład odpowiedzi w/g częstotliwości spożywania alkoholu przez młodzież szkolną gminy Manowo

	liczba wskazań (wielkości bezwzględne)	To stanowi % wskazań
nie dotyczy	58	29,4
często	54	27,4
rzadko	69	35,0
nie potrafię tego ocenić	16	8,1
Razem	197	100,0

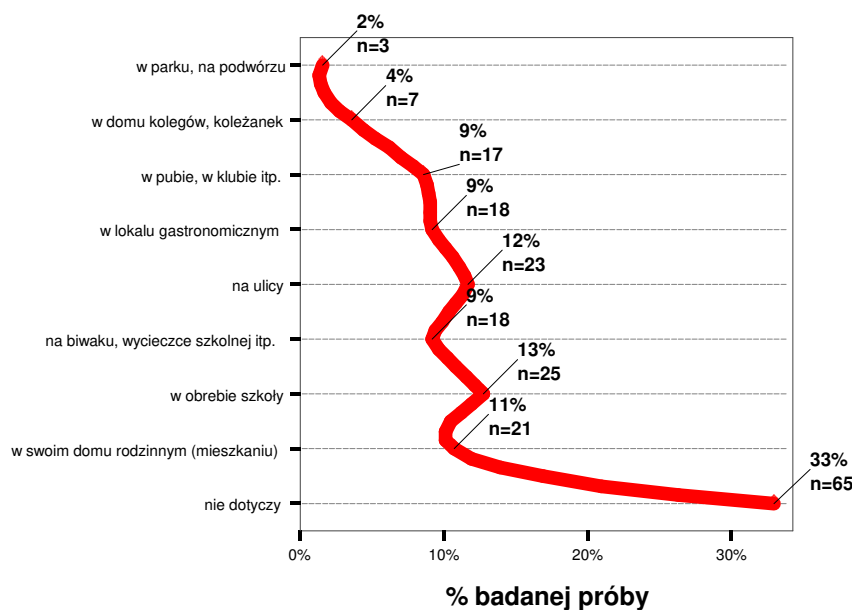
W badaniu młodzi ludzie wskazywali na bezproblemową możliwość kupienia alkoholu w pobliżu swojego miejsca codziennego bytowania (szkoła, dom itp.). Wyniki diagnozy dowiodły, że poczucie odpowiedzialności sprzedawców alkoholu jest nadal zbyt niskie.

Rozkład odpowiedzi w/g miejsc, w których najczęściej (tzw. pierwsze wskazanie) spożywano alkohol

	liczba wskazań (wielkości bezwzględne)	To stanowi % wskazań
nie dotyczy	65	33,0
w swoim domu rodzinnym (mieszkanium)	21	10,7
w obrebie szkoły	25	12,7
na biwaku, wycieczce szkolnej itp.	18	9,1
na ulicy	23	11,7
w lokalu gastronomicznym	18	9,1
w pubie, w klubie itp.	17	8,6
w domu kolegów, koleżanek	7	3,6
w parku, na podwórzu	3	1,5
Razem	197	100,0

Przeprowadzona analiza wyników badań na przestrzeni ostatnich lat pokazuje, że świadomość i poczucie odpowiedzialności właścicieli punktów sprzedaży oraz sprzedawców są wciąż zbyt małe, dlatego należy kontynuować działania w kierunku uniemożliwienia ludziom młodym zakupu alkoholu.

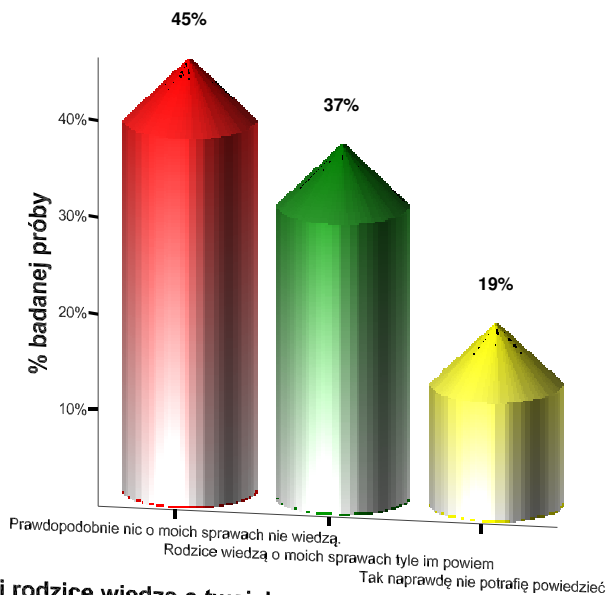
Miejsca spożywania alkoholu przez młodzież z gminy Manowo

Okazuje się, że dom rodzinny jest równie dobrym (a może nawet lepszym) miejscem na wypicie alkoholu jak inne miejsca. Rzecz jednak w tym, że w domu rodzinnym alkohol spożywany jest za wiedzą i przyzwoleniem rodziców, a często także przy tym samym stole. Dużym problemem w gronie uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjalistów jest brak prawidłowych relacji młodzieży z rodzicami i światem dorosłych. W związku z tym należy skupić działania na podniesieniu świadomości rodziców oraz poprawę relacji między rodzicami i dziećmi.

Co Twoi rodzice wiedzą o twoich sprawach, radościach oraz o smutkach?

	Ilość wskazań w liczbach bezw.	To stanowi % badanej
Prawdopodobnie nic o moich sprawach nie wiedzą.	88	44,7
dzice wiedzą o moich sprawach tyle ile im powiem	72	36,5
Tak naprawdę nie potrafię powiedzieć	37	18,8
Razem	197	100,0

Co Twoi rodzice wiedzą o twoich sprawach, radościach oraz o smutkach?

Trwogę budzi fakt, że blisko połowa badanych (44,7%) jest przekonanych, iż rodzice o jego (jej) smutkach, radościach oraz problemach na wagę wieku nic nie wiedzą. Dowodzi to jednoznacznie faktu nienajlepszych w ocenie badanych uczniów ich relacji z rodzicami. Uznać należy, że zarówno chłopcy jak i dziewczęta czują się w rodzinie wyalienowani i niezrozumiani.

Profilaktyka uzależnień i innych niepożądanych zjawisk występujących w gminie Manowo to bardzo ważny obszar działań samorządu lokalnego. Tylko aktywna współpraca różnych organów zajmujących się przeciwdziałaniem problemowi nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych, daje szansę na stworzenie spójnych, wieloaspektowych programów profilaktycznych. Do działań tych muszą zostać włączone całe rodziny, zakłady pracy, szkoły i środowiska rówieśnicze młodzieży.

Realizując Program należy bezwzględnie przestrzegać ustawowego wymogu, aby każde zadanie ujęte w Programie miało związek z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych w rozumieniu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ponieważ tylko na takie zadania mogą zostać wydatkowane środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy.

II. Cel programu.

Celem realizacji działań zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież. Cel programu będzie realizowany poprzez efektywne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych i wybranych inicjatyw lokalnych w następujących obszarach:

1. Profilaktyki uniwersalnej adresowanej do wszystkich mieszkańców Gminy Manowo (dzieci, młodzieży i dorosłych), bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
2. Profilaktyki selektywnej adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
3. Profilaktyki wskazującej adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.
4. Terapii i rehabilitacji obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem.

III. Zadania do realizacji.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem, osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z nadużywania alkoholu.

Podstawową metodą leczenia osoby uzależnionej od alkoholu jest psychoterapia indywidualna i grupowa. Leczenie medyczne ma wymiar wspomagający psychoterapię i nakierowane jest na usuwanie powikłań spowodowanych szkodliwym używaniem alkoholu, farmakologiczne wsparcie oddziaływań psychoterapeutycznych oraz leczenie współwystępujących zaburzeń. Leki zarejestrowane w leczeniu uzależnienia wzmacniają skuteczność oddziaływań psychologicznych, jednak stosowane jako jedyna metoda leczenia osób uzależnionych, nie wykazują satysfakcjonującego efektu terapeutycznego.

Dostępność profesjonalnej i efektywnej terapii warunkuje skuteczność jakichkolwiek innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin. Leczenie współuzależnienia wymaga odpowiedniego postępowania terapeutycznego poprzez realizację programów psychoterapii współuzależnienia. Dla osób uzależnionych, które przebyły terapię w stacjonarnym zakładzie lecznictwa odwykowego, konieczne jest też umożliwienie odbywania programu terapii poszpitalnej. Zalecane jest, aby – poza uczestnictwem w profesjonalnej psychoterapii uzależnienia – pacjenci uzależnieni uczestniczyli również w ruchu samopomocowym, przede wszystkim w mitingach Anonimowych Alkoholików (AA) oraz zajęciach organizowanych przez stowarzyszenia abstynenckie. Dostępność i wysoka jakość profesjonalnej terapii uzależnień warunkuje skuteczność wszystkich innych działań podejmowanych na rzecz osób z problemem alkoholowym i członków ich rodzin.

Realizacja tego zadania na terenie Gminy Manowo odbywać się będzie poprzez:

- 1) dofinansowanie programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu realizowanych w placówkach odwykowych,
- 2) organizowanie i finansowanie programów terapeutycznych w grupach wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu,
- 3) dofinansowanie indywidualnej psychoterapii osób uzależnionych,
- 4) dofinansowanie programów ograniczania picia alkoholu,
- 5) dofinansowanie programów nakierowanych na redukcję szkód,

- 6) organizowanie i finansowanie programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży uzależnionej od alkoholu i zagrożonej uzależnieniem oraz ich rodzin,
- 7) wspieranie programów terapii uzależnienia od alkoholu dla osób bezdomnych z możliwością dożywiania,
- 8) zajęcia terapeutyczne dla rodzin dotkniętych alkoholizmem odbywające się w trakcie obozów socjoterapeutycznych oraz pielgrzymek trzeźwościowych,
- 9) zlecenie biegłym sądowym wykonywania badań w przedmiocie uzależnienia,
- 10) wspieranie działalności specjalistycznych poradni, punktów informacyjno-konsultacyjnych i telefonów zaufania,
- 11) finansowanie szkoleń pracowników Zakładów Opieki Zdrowotnej oraz Domu Pomocy Społecznej z zakresu rozpoznawania problemów alkoholowych, motywowania osób spożywających alkohol szkodliwie do ograniczenia picia, zaś osób uzależnionych do podejmowania leczenia odwykowego, a także wspierania abstynencji osób, które ukończyły terapię w placówkach leczenia uzależnień,
- 12) finansowanie dyżurów terapeutów, którzy mogą konsultować w DPS osoby pijące problemowo, prowadzić grupy wsparcia dla osób uzależnionych, które ukończyły leczenie w całodobowych oddziałach terapii oraz realizować zajęcia dla tych, pensjonariuszy, którzy z racji niepełnosprawności nie mogą skorzystać z pomocy placówek lecznictwa odwykowego,
- 13) dofinansowywanie doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego w placówkach, do których kierowane są osoby z terenu gminy Manowo,
- 14) dofinansowywanie obowiązkowych szkoleń do uzyskania certyfikatu specjalisty psychoterapii uzależnień i instruktora terapii uzależnień,
- 15) finansowanie superwizji klinicznej pracowników placówek leczenia uzależnienia od alkoholu,
- 16) podawanie do publicznej wiadomości wykazu placówek zajmujących się leczeniem i profilaktyką,
- 17) współpracę z ośrodkami wzajemnej pomocy dla osób uzależnionych od alkoholu – poradniami odwykowymi, policją, służbą zdrowia, ośrodkiem pomocy społecznej,
- 18) dofinansowanie remontu i adaptacji placówek leczenia uzależnienia od alkoholu,
- 19) przekazanie środków finansowych na zapewnienie właściwych warunków materialnych do prowadzenia terapii, w tym doposażenie placówek lecznictwa odwykowego w meble i sprzęt, taki jak: alkomaty, kserokopiarki, telewizory, odtwarzacze DVD, magnetofony, meble, materace, tablice, komputery, dostęp do Internetu i inne),
- 20) zakup materiałów edukacyjnych dla pacjentów i terapeutów w placówkach odwykowych sprawujących opiekę nad mieszkańcami gminy Manowo.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

Nadużywanie alkoholu przez jednego z członków rodziny destabilizuje funkcjonowanie całego systemu rodzinnego, rodzi poważne problemy i jest przyczyną cierpienia dorosłych i dzieci. Konsekwencją życia z partnerem nadużywającym alkoholu może być współuzależnienie, które nie jest chorobą – to efekt przystosowania się do sytuacji problemowej. W konsekwencji zaistniałej sytuacji rodzinnej u osób współuzależnionych mogą wystąpić nasilone problemy zdrowotne: zaburzenia psychosomatyczne, emocjonalne stresowe lub zaburzenia adaptacyjne.

Bardzo ważną grupą doznającą szkód wynikających z uzależnienia są dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem alkoholowym. Rozwijają się u nich określone zaburzenia emocjonalne, często są ofiarami przemocy i nadużyć seksualnych ze strony najbliższych członków rodziny lub otoczenia. Ponadto stanowią tzw. grupę ryzyka pod względem prawdopodobieństwa uzależnienia od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych. Istotną rolę w procesie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym odgrywiają placówki takie jak świetlice, grupy socjoterapeutyczne czy środowiskowe ogniska

wychowawcze. Ich zadaniem jest wspieranie rodziny poprzez objęcie dziecka działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi i edukacyjnymi oraz udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej.

Istnieje konieczność nasilania działań mających na celu ograniczenie zagrożeń życia rodzinnego, m.in. poprzez:

- 1) dofinansowanie pracy terapeutycznej z rodziną
- 2) realizację programów ponadstandardowych w niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej dla osób współuzależnionych i Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA),
- 3) wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej (w szczególności dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym) w świetlicach wiejskich i osiedlowych poprzez finansowanie ich bieżącej działalności (szkolenie opiekunów, zaopatrzenie w niezbędne materiały do prowadzenia zajęć, doposażenie w niezbędny sprzęt, meble, drobne remonty),
- 4) finansowanie zajęć i programów socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Programy te powinny opierać się na pisemnych konspektach do poszczególnych zajęć zaplanowanych do realizacji. W ramach zajęć możliwe jest prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci (np.: teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych),
- 5) dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych,
- 6) organizowanie i/lub finansowanie zajęć dla rodziców mających na celu podniesienie kompetencji wychowawczych,
- 7) finansowanie dożywiania dzieci uczęszczających do świetlic,
- 8) wspieranie ośrodków interwencji kryzysowej udzielających pomocy dla ofiar przemocy domowej,
- 9) dofinansowanie programów terapeutyczno-edukacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie, realizowanych w strukturach ośrodka pomocy społecznej,
- 10) wsparcie terapii dla dzieci z FAS – Płodowym Zespołem Alkoholowym,
- 11) wnioskowanie przez GKRPA do sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego a także powiadamianie prokuratury o występowaniu przemocy,
- 12) podjęcie wspólnych działań służb i instytucji stosujących procedury „Niebieskiej Karty”- policji, GOPS-u, Sądu,
- 13) zapobieganie powstawaniu problemów związanych z alkoholizmem poprzez zastosowanie metod wczesnej diagnozy i krótkiej interwencji w podstawowej opiece zdrowotnej,
- 14) szkolenia pracowników służb społecznych w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania problemom alkoholizmu a zwłaszcza przemocy w rodzinie,
- 15) dofinansowanie prowadzenia porad, konsultacji, terapii rodzinnych dla rodzin, w których występuje uzależnienie lub zagrożenie uzależnieniem od alkoholu,
- 16) udzielanie porad przez prawnika, terapeutę uzależnień oraz psychologa dla członków rodzin dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą domową,
- 17) realizacja i finansowanie programów profilaktyki przemocy w rodzinie,
- 18) prowadzenie edukacji społecznej mającej na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie lokalnych kampanii informacyjno-edukacyjnych, włączanie się w akcje promujące życie rodzinne bez przemocy, prowadzenie badań i diagnoz na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także

działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

Myśląc o działaniach profilaktycznych i ochronie dzieci i młodzieży przed różnymi zagrożeniami, należy mieć na uwadze, że to właśnie alkohol jest najczęściej spożywaną przez nich substancją psychoaktywną, która przyczynia się do podejmowania innych różnorodnych zachowań ryzykownych. Dużym problemem w pracy z młodymi ludźmi są ich własne przekonania normatywne dotyczące alkoholu, bagatelizowanie strat, przyswajanie pozytywnych skojarzeń z zabawą i relaksem, budowanych przez reklamę napojów alkoholowych. Próby pokazania młodym ludziom alkoholu jako substancji, która może być dla nich niebezpieczna, napotykać również na inną ważną przeszkodę – przyzwolenie rodziców, którzy często mylnie uważają, że „lepiej żeby dziecko piło, niż brało narkotyki”. Szkoły i placówki opiekuńczo-wychowawcze wydają się naturalnym miejscem do realizacji działań profilaktycznych z dziećmi i młodzieżą. Wiele zagadnień z tego obszaru jest podejmowanych w ramach bieżącej pracy wychowawczej czy edukacyjnej (np. w ramach realizacji edukacji zdrowotnej). Do zadań samorządu lokalnego należy wspieranie tych placówek, np. poprzez podnoszenie kompetencji nauczycieli czy realizatorów programów profilaktycznych, a przede wszystkim wdrażanie programów o potwierdzonej skuteczności.

Programy profilaktyczne nie mogą koncentrować się wyłącznie na osłabieniu czynników ryzyka lecz również na wspieraniu głównych czynników chroniących (zwłaszcza kształtowaniu silnej więzi rodzinnej, rozwijaniu zainteresowań oraz wzmacnianiu skłonności do respektowania norm i wartości). Szczególnie cenne są środowiskowe programy profilaktyczne czynnie angażujące wiele grup danej społeczności (młodzież, rodziców, wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych, samorząd) w działania na rzecz ograniczania popytu na środki psychoaktywne poprzez m.in. wzrost świadomości społecznej.

Należy podkreślić, że zajęcia sportowo-rekreacyjne nie mogą stanowić jedynej i samodzielnej strategii profilaktycznej. Powinny być integralnym elementem programu profilaktycznego, uwzględniającego szeroki zakres zagadnień związanych ze zdrowym stylem życia. Należy zadbać o to aby finansowane były jedynie te projekty, które ściśle są związane z szerszym programem profilaktycznym i spełniają kryteria pozwalające na stwierdzenie, iż mogą konstruktywnie wpływać na postawy młodych ludzi wobec używek.

Bezwzględnie należy unikać reklam bądź sponsorowania zajęć/imprez sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży przez producentów napojów alkoholowych. Realizacja tego zadania na terenie Gminy Manowo odbywać się będzie poprzez:

- 1) prowadzenie na terenie szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych oraz kościołów programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży,
- 2) udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach, akcjach informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup społeczności gminy (dzieci, młodzież, rodzice, wychowawcy, sprzedawcy napojów alkoholowych),
- 3) wykonanie i/lub zakup informacyjnych materiałów profilaktycznych: prasa, książki specjalistyczne, broszury, plakaty oraz inne materiały informacyjno-edukacyjne,
- 4) przekazywanie informacji o roli rodziny w profilaktyce oraz promowanie odpowiedniego rodzicielstwa (organizacja pikników, imprez, spotkań informacyjnych, zajęć edukacyjnych propagujących więź z rodzicami, a także innymi członkami rodziny jako najważniejszy czynnik chroniący przed niebezpiecznymi eksperymentami i raniącymi doświadczeniami),
- 5) promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego, poprzez:

- a) wspieranie uczniowskich klubów sportowych w ramach zajęć pozalekcyjnych,
  - b) udostępnianie obiektów sportowych (basen, hale sportowe, boiska i inne) oraz obiektów kulturalno-rozrywkowych w ramach organizacji czasu wolnego w tym wypoczynku letniego i zimowego,
  - c) współorganizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych promujących wzorzec trzeźwości i rozwijanie zainteresowań, z wyraźnym określeniem prawidłowych postaw wobec używek,
  - d) zakup sprzętu (ław, stołów, namiotów, parasoli i.in.) umożliwiającego prowadzenie wszelkiego rodzaju kampanii, festynów i imprez profilaktycznych,
  - e) poprawy funkcjonowania bazy sportowo-rekreacyjnej polegającej na doposażeniu w sprzęt i urządzenia zabawowo-sportowe na boiskach, w miejscach sportowo-rekreacyjnych i placach zabaw,
  - f) organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym zatrudnienie animatorów prowadzących działania sportowe i edukacyjno-profilaktyczne na obiektach sportowych,
  - g) wsparcie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych mające na celu zapewnienie właściwych warunków materialnych do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży promujących alternatywne formy spędzania wolnego czasu i zdrowy styl życia, poprzez doposażenie w sprzęt, materiały edukacyjne, pomoce do prowadzenia zajęć.
- 6) formy wyjazdowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych dla dzieci i młodzieży głównie z rodzin dysfunkcyjnych,
  - 7) organizowanie kolonii, obozów, półkolonii letnich i zimowisk dla dzieci młodzieży z terenu gminy (dożywianie, organizacja wycieczek, doposażenie w materiały niezbędne do zorganizowania wypoczynku),
  - 8) organizacja konferencji, koncertów oraz imprez promujących zdrowy styl życia,
  - 9) diagnozowanie skali zjawisk i zagrożeń zjawiskami patologii indywidualnej w środowisku młodzieży oraz dorosłych mieszkańców gminy Manowo,
  - 10) stałe monitorowanie problemów uzależnień oraz badanie efektywności lokalnych działań podejmowanych w ramach Programu,
  - 11) podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka, przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych,
  - 12) wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych (np. kluby dyskusyjne, gazetki),
  - 13) dofinansowanie szkoleń, kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą oraz rozwijanie umiejętności prowadzenia zajęć profilaktycznych organizowanych dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, którzy deklarują gotowość podjęcia pracy profilaktycznej z dziećmi lub młodzieżą i aktualnie są zatrudnieni w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych,
  - 14) podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia,
  - 15) wspieranie działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców, działania podejmowane we współpracy z Policją i Strażą Gminną,
  - 16) edukację lokalnych decydentów i radnych co do wagi i skali problematyki alkoholowej,

- 17) budowanie lokalnych koalicji na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, także w ramach porozumień z innymi samorządami lokalnymi czy współpracy z samorządem województwa,
- 18) organizację konferencji, narad, seminariów i szkoleń dla różnych grup zawodowych pracujących w systemie pomocy dzieciom, młodzieży, rodzinom i osobom z problemem alkoholowym, a także w systemie przeciwdziałania przemocy,
- 19) promowanie działań gmin na forum regionalnym i krajowym poprzez udział w konferencjach, seminariach i innych spotkaniach organizowanych przez województwa, instytucje centralne czy też międzynarodowe,
- 20) działania na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach (kampanie społeczne, edukacja w szkołach, ewentualna współpraca z Wojewódzkim Ośrodkiem Szkolenia Kierowców,
- 21) nawiązanie współpracy z policją w celu zwiększenia liczby kontroli kierowców pod względem trzeźwości,
- 22) wdrażanie do podstawowej opieki zdrowotnej programów wczesnego rozpoznawania i krótkiej interwencji (WRKI) wobec pijących alkohol ryzykownie i szkodliwie oraz finansowanie szkoleń dla personelu medycznego w obszarze WRKI.

4. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

- 1) Dofinansowanie polegające na zleceniu do realizacji zadań publicznych w formie powierzenia lub wsparcia,
- 2) dofinansowanie do szkoleń specjalistycznych dla grup zawodowych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych wśród mieszkańców gminy, tj. pracowników socjalnych, funkcjonariuszy Policji i Straży Gminnej, pedagogów szkolnych, nauczycieli, członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, kuratorów sądowych, Zespołu Interdyscyplinarnego z zakresu: przeciwdziałania uzależnieniom, przemocy domowej, programów profilaktyczno-edukacyjnych,
- 3) dofinansowanie do zakupu alkomatów na potrzeby Straży Gminnej i Policji realizujących zadania na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców gminy w zakresie przeciwdziałania nietrzeźwym kierowcom oraz testerów trzeźwościowych na potrzeby realizatorów Programu, tj. dla GOPS, Zakładów Opieki Zdrowotnej,
- 4) współpraca z organizacjami pozarządowymi, instytucjami, osobami fizycznymi, Kościołem katolickim i innymi związkami wyznaniowymi oraz jednostkami organizacyjnymi i pomocniczymi Gminy (w tym Gminnym Ośrodkiem Kultury) w zakresie realizacji zadań wynikających z Programu,
- 5) finansowanie bieżącej działalności Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym:
  - wypłata wynagrodzeń,
  - podnoszenie kwalifikacji członków gminnej komisji ds. rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach oraz związane z tym koszty udziału i dojazdu.
  - zakup publikacji wspierających prawidłowe wykonywanie zadań komisji.
- 6) doposażenie stanowiska pracy Pełnomocnika Wójta Gminy ds. Uzależnień.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

- 1) Prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych,
- 2) współpraca z Policją w zakresie naruszenia art. 15 ww. ustawy,
- 3) ograniczenie dostępności alkoholu poprzez:

- a) bezwzględne przestrzeganie ustalonej stosownymi uchwałami Rady Gminy Manowo liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu (z wyjątkiem piwa), przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Manowo,
- b) wydawanie zezwoleń dla placówek detalicznych i gastronomicznych wyłącznie w granicach limitu określonego przez Radę Gminy Manowo.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej, proporcjonalnie do udziału w oferowanych przez nie zajęciach reintegracyjnych osób uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego.

IV. Wskaźniki realizacji zadań.

Podstawowymi wskaźnikami realizacji poszczególnych zadań będą:

1. liczba osób objętych terapią (uzależnionych i współuzależnionych),
2. liczba osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój i porządek publiczny i zostały skierowane do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
3. liczba zorganizowanych szkoleń, seminariów, konferencji oraz ich beneficjentów,
4. liczba zrealizowanych programów socjoterapeutycznych i profilaktycznych i osób nimi objętych,
5. liczba beneficjentów profilaktycznych zajęć pozalekcyjnych, w tym sportowo-rekreacyjnych,
6. liczba osób przeszkolonych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych,
7. ilość podmiotów zaangażowanych w realizację zadań Programu.

V. Realizatorzy programu.

1. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zwana w treści niniejszego dokumentu także jako „GKRPA”):

- 1) pełni funkcję doradczą i opiniującą przy konstruowaniu i realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 2) opiniuje wnioski o dotacje dla podmiotów realizujących niniejszy Program,
- 3) opiniuje akty prawne dotyczące problematyki alkoholowej w gminie,
- 4) opiniuje wnioski o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy,
- 5) opiniuje cofnięcie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży zgodnie z zapisem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 6) podejmuje działania zmierzające do poddania leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu.

Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w ramach działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia, należy:

- a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku występowania nadużywania alkoholu,
- b) wezwanie osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie, na posiedzenie GKRPA,
- c) skierowanie osoby na badanie przez biegłych w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia,
- d) przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym,
- e) złożenie wniosku o wszczęcie postępowania do Sądu Rejonowego w Koszalinie;
- 7) podejmuje działania w przypadku powzięcia informacji o stosowaniu przemocy domowej,

8) dokonuje kontroli placówek handlujących alkoholem pod kątem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń.

2. Pełnomocnik Wójta Gminy do spraw Uzależnień:

- 1) realizowanie zadań Gminy związanych z przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz narkomanii;
- 2) przygotowywanie wspólnie z Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i przedkładanie Wójtowi Gminy:
  - a) projektów Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,
  - b) projektów preliminarza na wykonanie ww. programów,
  - c) projektów sprawozdań z wykonania ww. programów;
- 3) współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi w sferze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii;
- 4) bieżąca koordynacja realizacji zadań wynikających z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii;
- 5) udział w naradach i szkoleniach organizowanych przez Wydział Współpracy Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 6) bieżąca ewaluacja i wprowadzanie lokalnych inicjatyw z dziedziny rozwiązywania problemów alkoholowych;
- 7) wdrażanie i propagowanie na terenie gminy ogólnopolskich i regionalnych kampanii edukacyjnych.

3. Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy oferuje pomoc ofiarom przemocy głównie w formie poradnictwa. Jego celem jest zintegrowanie służb i instytucji stowarzyszeń oraz organizacji na rzecz pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.

4. Placówki oświatowe, tj. Szkoły i Przedszkola na terenie gminy:

- 1) prowadzą działalność informacyjną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży;
- 2) realizują różnego rodzaju programy profilaktyczne;
- 3) organizują konkursy, pogadanki oraz szeroko rozumianą działalność oświatowo-wychowawczą zmierzającą do kreowania wśród swoich wychowanków właściwych wzorców postępowania;
- 4) wpływają na rodziców i opinie publiczną celem kształtowania odpowiednich postaw.

5. Gminny Ośrodek Kultury współorganizuje imprezy o charakterze profilaktycznym, sprawuje nadzór merytoryczny nad świetlicami wiejskimi i osiedlowymi funkcjonującymi na terenie gminy, realizującymi zajęcia o charakterze profilaktycznym.

6. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizując pracę socjalną z rodzinami z problemem alkoholowym oraz przemocą w rodzinie, motywuje do podjęcia leczenia, organizuje wypoczynek letni dla dzieci, udziela pomocy osobom, które podjęły leczenie odwykowe.

7. Policja pełni funkcję ochrony przed przemocą w rodzinie, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych, prowadzi spotkania profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą, prowadzi akcje skierowane do kierowców.

8. Straż Gminna kontroluje funkcjonowanie placówek prowadzących obrót alkoholem w zakresie zgodności prowadzonej sprzedaży napojów alkoholowych z aktualnie wydanymi zezwoleniami, egzekwuje zakaz spożywania alkoholu w miejscach publicznych, prowadzi spotkania edukacyjne z młodzieżą szkolną w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

9. Świetlice wiejskie i osiedlowe funkcjonujące na terenie gminy,

10. Sądy, prokuratura,

11. Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne,

12. Kluby sportowe działające na rzecz rozwoju kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży szkolnej,

13. Zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia,

14. Ośrodki badań społecznych,

15. Organizacje pozarządowe, organizacje pożytku publicznego, inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego (osoby prawne i jednostki organizacyjne kościołów i związków wyznaniowych) oraz instytucje gminne realizujące statutowe zapisy w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz przemocy w rodzinie.

VI. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. Miesięczne wynagrodzenie członków Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynosi 180,00 złotych brutto (słownie: sto osiemdziesiąt złotych) i płatne jest raz w miesiącu, niezależnie od ilości posiedzeń Komisji w danym miesiącu kalendarzowym. Wynagrodzenie nie przysługuje członkom Komisji w miesiącach, w których nie odbywają się posiedzenia Komisji lub członek nie uczestniczył w żadnym posiedzeniu.
2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust.1), obniża się w przypadku nieobecności członka Komisji na jej posiedzeniu
  - 50% za każdą nieobecność, w przypadku gdy w danym miesiącu odbędą się dwa posiedzenia,
  - 100% za jedną nieobecność, w przypadku gdy w danym miesiącu odbędzie się jedno posiedzenie.
3. Podstawę do wypłaty wynagrodzeń dla członków GKRPA stanowi zestawienie liczby posiedzeń (w przypadku, kiedy w miesiącu odbyło się więcej niż jedno posiedzenie Komisji) lub lista obecności z posiedzenia (w przypadku, gdy w miesiącu odbyło się jedno posiedzenie Komisji).
4. Wypłata wynagrodzenia dokonywana będzie na podstawie list wypłat w punkcie kasowym Urzędu Gminy Manowo.
5. Na wniosek członka GKRPA wynagrodzenie będzie płatne przelewem na wskazane przez niego konto.
6. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Manowie przysługują należności na pokrycie kosztów związanych z podróżą służbową na zasadach określonych w rozporządzeniu dotyczącym zasad ustalania oraz wysokości należności przysługujących pracownikom z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju z zastrzeżeniem, iż podróżą służbową jest wykonywanie zadań przez członków Komisji określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok, poza miejscowością Manowo.

VII. Sposób realizacji programu i źródła finansowania.

1. Realizacja Programu oraz zadań gminy w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom koordynowana jest przez Pełnomocnika Wójta Gminy do spraw Uzależnień.
2. Zgodnie z art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi środki na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
3. Niewykorzystane środki przeznaczone na realizację Programu przesuwa się jako środki niewygasające na realizację zadań Programu w roku następnym.
4. Wydatki przeznaczone na realizację zadań programu wynikające z ww. ustaw określa się w szczegółowym harmonogramie stanowiącym integralną część Programu.

5. Wnioski złożone w trakcie roku rozpatrywane będą tylko w przypadku wolnych środków finansowych.
6. Środki niewykorzystane w ciągu roku na realizację poszczególnych zadań wymienionych w harmonogramie mogą być przenoszone na inne zadania zawarte w Programie.
7. Wydatki przeznaczone na realizację zadań Gminnego Programu określone w powyższym programie, ujmują się w planach budżetowych gminy na 2017 rok w dziale 851 – ochrona zdrowia rozdział 85154 – przeciwdziałanie alkoholizmowi.
8. Wójt Gminy składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z wykonania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017 rok do dnia 31 marca 2018 roku.

HARMONOGRAM
REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z GMINNEGO
PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W 2017 ROKU

Lp.	Zadanie	Planowane wydatki w 2017 roku	Działania priorytetowe
Środki na realizację Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2017 roku - 103.000,00			
W tym:			
I.	Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin	10000,00	1. Dofinansowanie programów psychoterapii realizowanych w placówkach odwykowych 2. Badania przez biegłych sądowych (niezbędne przy wnioskowaniu do Sądu o zobowiązanie do podjęcia leczenia) 4. Dofinansowanie remontu, adaptacji i wyposażenie placówek lecznictwa odwykowego 5. Dofinansowanie do kształcenia i doskonalenia zawodowego pracowników lecznictwa odwykowego 6. Inne wymienione w pkt III.1 Programu.
II.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	30000,00	1. Wspomaganie realizacji funkcji opiekunczo – wychowawczej w świetlicach wiejskich i osiedlowych poprzez: - szkolenie opiekunów - zaopatrzenie w materiały umożliwiające prowadzenie zajęć profilaktycznych z dziećmi, - wyposażenie świetlic w niezbędny sprzęt, meble, drobne remonty, 2. Finansowanie szkoleń i kursów z zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych, 3. Wnioskowanie do Sądu Rejonowego w Koszalinie o zobowiązanie do leczenia odwykowego (opłaty sądowe)

			4. Inne wymienione w pkt III.2 Programu
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.	45000,00	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie na terenie szkół, przedszkoli i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych oraz kościołów programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, 2. Współorganizacja zimowisk i półkolonii letnich na terenie gminy, 3. Zakup informacyjnych materiałów profilaktycznych, 4. Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach, akcjach informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych grup społecznych, 5. Współorganizowanie imprez sportowo-rekreacyjnych promujących wzorzec trzeźwości i rozwijanie zainteresowań, z wyraźnym określeniem prawidłowych postaw wobec używek, 6. Organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych, w tym zatrudnienie animatorów prowadzących działania sportowe i edukacyjno-profilaktyczne na obiektach sportowych, 7. Wsparcie instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych mające na celu zapewnienie właściwych warunków materialnych do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, promujących alternatywne formy spędzania wolnego czasu i zdrowy styl życia, poprzez doposażenie w sprzęt, materiały edukacyjne, pomoce do prowadzenia zajęć, 8. Podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych, 9. Inne wymienione w pkt III.3 Programu
IV.	Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych	18000,00	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie szkoleń i kursów specjalistycznych dla różnych grup zawodowych działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych wśród mieszkańców gminy, 2. Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 3. Inne wymienione w pkt III.4 Programu

V.	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	W miarę potrzeb ze środków niewykorzystanych	- Prowadzenie kontroli w punktach sprzedaży napojów alkoholowych. - Inne wymienione w pkt III.5 Programu
OGÓŁEM ROZDZIAŁ 85154		103.000,00	
<i>Środki niewykorzystane na realizację zadań wymienionych w harmonogramie mogą zostać wykorzystane na wykonanie innych zadań wymienionych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2017</i>			
<i>Środki przeznaczone na realizację Programu, niewykorzystane w 2017 roku zostaną przesunięte się jako środki niewygasające na realizację zadań Programu w roku 2018.</i>			

**Uzasadnienie do
uchwały w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych na 2017 rok**

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia **26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi** prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gminy, a ich realizacja jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Zgodnie z 4¹ ust. 5 w/w ustawy zasady wynagradzania członków gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych określa rada gminy w gminnych programach rozwiązywania problemów alkoholowych, a w tym mieści się także prawo do określenia zasad zwrotu kosztów przejazdu, wyżywienia i noclegu członkom Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pod warunkiem, że koszty te będą pozostawać w ścisłym związku z pełnieniem funkcji członka Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (zob. Rozstrzygnięcie Nadzorcze Wojewody Opolskiego z dnia 30 marca 2012r. znak NK.III.4131.1.26.2012.IM, zob. też postępowanie Wojewody Zachodniopomorskiego znak sprawy NK-3.4131.14.2016.AB).

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne